

Ingenieursbureau

specialisten in speelruimte

Spelenderwijs ontdekken

Spelenderwijs ontdekken ...

Spelende kinderen zijn er gelukkig altijd al geweest. OBB onderschrijft het grote belang van bewegen in ruime zin, dat wil zeggen: voor alle kinderen, jeugdigen en jongeren. Gelijkspel voor iedereen die speelt in de openbare ruimte.

In deze nieuwsbrief stellen we de samenhang van zowel de formele als de informele speelruimte voorop. Niet alleen vinden we daarom ingerichte speeplekken belangrijk, ook over de inrichting van de informele speelruimte moet nagedacht worden. Denk maar eens terug aan vroeger. Waar speelde je? Was dit de glijbaan? Of toch huttenbouwen in de struiken en een balletje trappen op straat?

Onze laatste nieuwsbrief was van juni 2009, alweer een jaar geleden. Sinds de beurs in oktober hebben we als bedrijf een nieuw bedrijfslogo. 'Altijd spannend: het wijzigen van je logo.' Er zit heel wat werk in om naam en beeldmerk bij de klanten tussen de oren te krijgen, maar anno 2010 mogen we spreken van een succesvolle wijziging.

We willen ons als bedrijf blijven ontwikkelen, niet alleen in de producten en diensten die we aanbieden, maar zeker ook in de uitstraling richting de klant. Met de verandering van ons logo zijn we een nieuwe weg ingegaan. Meer diversiteit en vernieuwde vormgeving gaan hierbij hand in hand. Dit jaar komen we daarom ook met een vernieuwde website. Scherper ingezet op onze visie en alle producten en diensten die we aanbieden.

Naast vernieuwing van OBB hebben we ook te maken met uitbreiding door het openen van een OBB-vestiging in België. Om Belgische gemeenten nu echt van dienst te kunnen zijn, is OBB van start gegaan met een zelfstandige vestiging in Gent (BVBA).

Voor onze medewerkers is België dichtbij, enkelen gaan zelfs een stap verder en rijden voor het goede doel richting Afrika, in de strijd tegen malaria. Een beetje buitenspelen en verantwoord ondernemen. Veel bedrijven zijn er in deze tijd mee bezig. Het ondersteunen van goede doelen biedt de mogelijkheid aan bedrijven en hun medewerkers hun betrokkenheid te tonen bij de medemens en de wereld om ons heen. In het najaar van 2009 heeft OBB als bedrijf een bijdrage geleverd aan maatschappelijke betrokkenheid en is Wilmar Vlaskamp voor een maand vertrokken om voor Radio 3FM en het Rode Kruis geld op te halen in de strijd tegen malaria.

Dit en vele andere projecten komen in deze nieuwsbrief uitvoerig aan bod. Naast maatschappelijk verantwoord ondernemen, onze vestiging in België en een nieuwe website valt er meer te lezen. Conflictparticipatie in Hillegom en het interactief opstellen van beleidsvorming zijn tevens onderwerpen in deze nieuwsbrief.

INHOUD NIEUWSBRIEF nummer 19 juni 2010

- Spelenderwijs ontdekken ...
- Interactieve beleidsvorming ...
- Maatschappelijk verantwoord buitenspelen ...
- Informeel buitenspelen ...
- Nader bekeken
Hillegom conflictparticipatie
Speelruimtespecialist OBB nu ook in België
- Publicaties
Kostenvergelijking ondergronden
Natuurlijk spel, 'Trend of blijvertje?'
- Kennis
Cursus speelruimtebeleid
Aanbesteding/inkoop speelvoorzieningen
Management van speelgelegenheden
Bouwen van natuurlijke speelaanleiding

Interactieve beleidsvorming ...

Uit onze evaluaties blijkt dat speelruimtebeleid een buitenbeentje blijft in gemeenteland. Het is vanwege het integrale karakter niet gemakkelijk om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen, wat bij de uitvoering regelmatig tot onduidelijkheid of gebrek aan verantwoordelijkheid leidt. Daarom wil OBB al bij het opstellen van het beleid het interne draagvlak ervoor vergroten.

Een interactieve aanpak betekent dat door twee workshops alle betrokken ambtenaren, en soms ook externe professionals, aan het werk worden gezet met speelruimte. Iedere sector, afdeling of ambtenaar geeft aan welke 'speelonderwerpen' in zijn of haar vakgebied belangrijk zijn en levert hiervoor informatie aan in de vorm van een visie en een SWOT.

In een volgende workshop wordt vervolgens de strategie bepaald, waarbij ook de input uit de speelruimteanalyse wordt gebruikt naast de visie en creatieve inbreng van burgers via participatie en ervaringen of normen van OBB.

De insteek is om informatie uit te wisselen in deze fase, maar deze informatie ook daadwerkelijk onderdeel te laten zijn van het beleid en zo de betrokkenheid te vergroten. Het doel is dat bij de uitvoering vervolgens de betrokkenen zich ook verantwoordelijk weten de nodige taken op zich te nemen.

OBB Ingenieursbureau
specialisten in speelruimte

Maatschappelijk verantwoord (ondernemen) buitenspelen. (door Wilmar Vlaskamp)

Maatschappelijk verantwoord ondernemen: bijna ieder bedrijf is er in deze tijd mee bezig. Het ondersteunen van goede doelen biedt de mogelijkheid aan bedrijven en hun medewerkers hun betrokkenheid te tonen bij de medemens en de wereld om ons heen. Maar wat is nu eigenlijk MVO? Bij maatschappelijk verantwoord ondernemen stellen bedrijven geld en medewerkers beschikbaar voor maatschappelijke projecten. Al vele jaren is OBB maatschappelijk betrokken, ook in het najaar van 2009.

Zoals de afgelopen 5 jaar al vaker is gedaan, vertrokken vorig jaar weer veel avonturiers naar Dakar in Senegal. Dit gebeurde tijdens de Amsterdam Dakar Challenge. Nog nahijgend van de 'Badkuipenrace' (in de IJssel per badkuip van Gorsse naar Deventer) zat ik samen met mijn maat Erik Winkelman alweer te broeden op een nieuw avontuur. De 3FM Serious Request editie van Radio 3FM in dit geval. Meedoen mocht alleen met een auto van maximaal 500 euro en zonder vierwiel aandrijving. Alle opbrengsten gingen naar het Rode Kruis om de 'stille ramp' malaria te bestrijden. Samen met Erik is ruim 9500 euro opgehaald, de totaal teler van Serious Request eindigde op ruim 7 miljoen euro.

Het idee om mee te doen ontstond toen Erik op Radio 3FM hoorde van deze actie waarin ze auto's zochten om van Amsterdam naar Dakar te rijden. Dit in het kader van hun actie in het Glazen Huis. Erik belde me gelijk omdat ik wel vaker avontuurlijke dingen onderneem. „We hadden net de Deventer Badkuipenrace achter de kiezen en ik dacht: als we de IJssel kunnen bevaren met een badkuip dan moet de Sahara ook wel lukken.

We hadden een groot aantal sponsors die de reis mogelijk maakten. Naast de honderden klamboes die megingen, hebben we veel schoolspullen en andere handige materialen meegenomen, waar in Afrika een grote behoefte aan is.

Maar even terugkomend op Maatschappelijk Verantwoord Buitenspelen. Voor mijn werkzaamheden bij OBB komen we in aanraking met diverse manieren van buitenspelen: de bekende wipveer en glijbaan, maar ook huttenbouwen en knikkers op straat. Werken bij OBB betekent niet alleen het schrijven van plannen op kantoor, maar nog belangrijker is de input vanuit de praktijk. Zelf ben ik te onrustig om de hele dag op ons kantoor in Deventer te zitten. De prikkels tijdens mijn werk maken me enthousiast en verassen me dagelijks weer met het feit hoe leuk buitenspelen wel niet is. Samen met kinderen op pad, verstopt in de struiken laten ze hun 'gouden hut' zien. Hoe puur kan spelen zijn ... Spelen daagt uit tot creatief denken en bevordert de ontwikkeling. Naast de bekende en uitdagende formele speelplekken gaat mijn voorkeur toch uit naar informeel spel!

Wanneer je een maand van huis weggaat, neem je toch stiekem je werk een beetje mee, althans als je daar plezier aan beleeft. Al rijdend door Europa richting Afrika kom je verschillende manieren van buitenspel tegen. Veel speeltoestellenleveranciers leveren wereldwijd, wat te zien is langs de route de soleil richting Spanje. Mooie parkeerplaatsen met alle mogelijke faciliteiten. Geen simpele tussenstop zoals in Nederland, maar complete verblijfsplaatsen, waar je met kind en oudere zo een hele dag kunt vertoeven. Ons werkveld houdt niet op bij jongeren maar betreft alle leeftijden bij spelen en ontmoeten

in de buitenruimte. Waar ik naartoe wil zijn de toestellen voor de oudere gebruikers (de senioren). In Nederland langzaam in opkomst, in mediterrane landen een standaard begrip.

Verblijfslocaties

Na weer 500 km gereden te hebben is het fijn om de spieren even te gebruiken, heerlijk wanneer je in ochtenddauw op een Spaanse parkeerplaats staat. Toestellen die overal veelvuldig worden geplaatst, en ook zeer goed worden gebruikt. Niet voor niets dat in de stad Barcelona ruim 150 van deze plekken zijn ingericht. Plezier in bewegen en het behoud van sociaal contact zijn enkele positieve aspecten van deze speelplekken voor ouderen. Niet voor niets dat we als OBB Nederland en België dergelijke plekken een warm hart toedragen en door onze visie en ontwerpen deze plekken stimuleren.

Maar goed, onderweg naar Afrika kom je erachter dat elk kind graag buiten speelt. Niets nieuws natuurlijk, maar wel afhankelijk van de ruimte en inrichting van de openbare ruimte. Even afgeleid aan de kust van Barcelona door de aanwezigheid van een beweegtuintje en ja hoor, een aanrijding. Ach ons busje kan wat hebben, helaas dat de medeweggebruiker iets minder blij was, formulieren ingevuld en hup door!

Van Europa door naar Afrika ... Geïnteresseerd in de rest van het verhaal? Check even onze website www.obb-ingenieurs.nl

Informeel buitenspelen ...

In onze speelruimteplannen hebben we het vaak over formele en informele speelruimte. Eerstgenoemde is vaak duidelijk, namelijk een specifiek ingerichte speelplek. De overige bespeelbare openbare ruimte in een wijk wordt informele speelruimte genoemd. Het uitgangspunt bij het vormgeven van die openbare ruimte dient dan ook een kindvriendelijke en bespeelbare openbare ruimte te zijn. Vaak moet hiervoor een verandering in denken en in proces plaatsvinden bij bestuur, ambtenaren en burgers.

Openbare ruimte biedt vaak al voldoende aanleidingen voor kinderen om te spelen. Echter, deze informele speelruimte kan aantrekkelijker worden gemaakt op verschillende manieren. Dit kan door de ruimte zelf zo in te richten dat deze aanleiding biedt om te spelen maar dit kan ook door toevoegingen te doen aan deze openbare ruimte, bijvoorbeeld met speelprykkels.

De voornaamste beperkende factoren voor de hoeveelheid informele speelruimte zijn de ontwikkelingen van inbreiding en de steeds hogere parkeerdruk in buurten. Veldjes en pleintjes moeten wijken voor nieuwbouw of een parkeerplaats. Naast de fysieke beperkingen kan ook de intolerantie van buurtbewoners een beperking vormen voor het spelen op een veldje of een pleintje in de buurt.

Voor veel mensen is informeel spelen een lastig begrip. Hoe kunnen we de openbare ruimte aantrekkelijker maken voor spelen? Voorbeelden genoeg, zowel voor verharde als groene ruimte. Voor de groene ruimte kan gedacht worden aan elementen in plantsoen en ruigte waar kinderen bloemen kunnen plukken en hutten kunnen bouwen. Met bijvoorbeeld speelprykkels kan de verharde ruimte aantrekkelijker worden als speelruimte. Wat verstaan we onder speelprykkels? de voorbeelden geven een indicatie ...

Als speelruimtespecialisten hopen we dat iedereen geprikkeld wordt tot nadenken over de inrichting van kindvriendelijke buitenruimte. Om informeel spelen een formeel karakter te geven moeten verschillende partijen binnen de gemeente op de hoogte zijn van de mogelijkheden van informele speelruimte.

Hillegom conflictparticipatie

In Hillegom ligt een leuke groene speelplek van ruim 2.000 m² achter de huizen. De kinderen willen er voetballen en ruim de helft van de omwonenden wil dit niet. Zonder doelen wordt er in het wilde weg gevoetbald met alle overlast van dien, maar met doelen wordt er meer drukte verwacht. Een dilemma dat al enkele jaren speelt.

Door een go/no go traject te doorlopen heeft OBB een participatietraject gedaan met kinderen en omwonenden. De stappen daarbij waren:

1. Is er voldoende draagvlak onder de kinderen en jeugd (verplichte stap i.v.m. eerdere politieke toezeggingen)?
2. Zijn de kinderen bereid tot onderhandeling met betrekking tot de inrichting?
3. Zijn de omwonenden bereid tot onderhandeling met betrekking tot de inrichting?
4. Komen we tot een gezamenlijk inrichtingsplan?

Er werd in stap 4 gewerkt met vertegenwoordigers van alle betrokkenen om de overleggroep 'behopbaar' te houden. Verder werd aangegeven dat als de bewoners niet tot een consensus zouden komen, OBB een inrichtingsvoorstel zou doen.

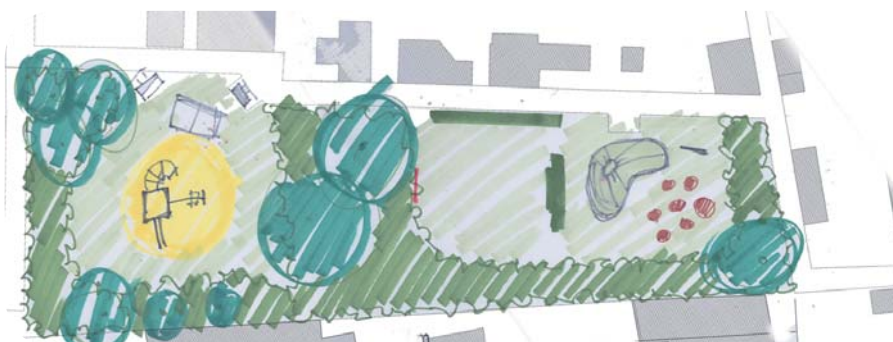
Het doel was om een maatwerktraject te doorlopen zodat een inrichtingskeuze gemaakt kon worden. Tijdens een gezamenlijke bijeenkomst met de vertegenwoordigers is dit niet gelukt. Nu is het aan OBB om met een inrichtingsvoorstel te komen (zie onderstaande opties). Maar wat is nu het eindresultaat geworden? In deze nieuwsbrief kunnen we het antwoord nog niet geven, hier komen we later op terug.

Optie A

Bij optie A bleef het trapveld bestaan met één middoel. Verder was er budget om de beplanting een opknopbeurt te geven. Bezwaar was dat het trapveld bleef bestaan.

Optie B

Optie B was het verwisselen van het trapveld. Bezwaar hierbij was dat het groen geen opknopbeurt kreeg en het open karakter werd aangetast.

Speelruimtespecialist OBB nu ook in België

Onze medewerkers reizen de hele wereld over, privé maar ook zakelijk. Want spelen en alles wat daarmee samenhangt beperkt zich natuurlijk niet tot onze eigen landsgrenzen.

Naast OBB Nederland hebben we onlangs een vestiging geopend in België.

Vanuit onze passie om te blijven leren, ontwikkelen en voorop te lopen op het gebied van speelruimte kan OBB enerzijds nieuwe ervaringen opdoen in België. Anderzijds hebben we als bureau ervaring in het opstellen van uitvoerbare plannen en kunnen we hiermee een bijdrage leveren aan passende, aantrekkelijke speelruimte voor kinderen in België.

Al vanaf onze oprichting ruim 10 jaar geleden komt OBB Ingenieursbureau regelmatig naar België om inspiratie op te doen en om te leren van de verschillende wijzen waarop met speelruimte, kinderen en burgers omgegaan wordt. Regelmatig schrijven we in Belgische vakbladen, en zo nu en dan verzorgen we een studie of advies of leveren we een bijdrage aan een congres en staan we op vakbeurzen.

Om Belgische gemeenten nu echt van dienst te kunnen zijn, is OBB van start gegaan met een zelfstandige vestiging in Gent (BVBA) met Belgische medewerker(s). Het voorgestelde groeimodel hiervoor is gelijk aan hoe OBB in Nederland is gegroeid tot 7 voltijds adviseurs die in het hele land speelruimteadvies verzorgen: vanuit een passievolle visie voor spelen en de wens om voor gemeenten passende producten te ontwikkelen, gestaag groeien tot een team van speelruimtespecialisten die voorop willen lopen binnen hun verschillende eigen voorkeuren; van beleid tot ontwerp, uitvoeringsbegeleiding en beheer- en onderhoudsadvies.

Bewust is gekozen voor een kantoor in Gent. Dit niet alleen vanwege de centrale ligging in Vlaanderen, maar ook vanwege de prettige sfeer die we in deze stad ervaren. Verder speelt mee dat er een hogeschool en universiteit in Gent zijn, waarvoor we in de toekomst studenten een leerplaats hopen te bieden, zodat de kiem voor een bespeelbare openbare ruimte ook op die wijze kan uitgroeien.

OBB is gewend om zijn vleugels uit te slaan. Hoewel België op afstand van Deventer ligt, liggen onze projecten in Zeeland en Noord-Nederland niet veel dichterbij. We zijn dan ook gewend om werk efficiënt te bundelen en ervaren ook het slapen in het projectgebied als een goede methode om ons in te leven in de lokale situatie.

Kortom: OBB zal zich spelenderwijs blijven ontwikkelen, zowel voor Nederland als voor

PUBLICATIES

Kostenvergelijking ondergronden

Kostenvergelijkingsonderzoek naar veelgebruikte ondergronden dat OBB uitvoerde in 2006 is geactualiseerd. De kosten voor aanschaf, aanleg, en onderhoud van de twaalf belangrijkste valdempende ondergronden zijn opnieuw in kaart gebracht.

Het onderzoek is tegen kostprijs van € 25,- excl. btw te bestellen.

Natuurlijk spel, 'trend of blijvertje'

Het kind in de natuur is helemaal 'hot'. Binnen diverse instanties staat natuurlijk spelen centraal. Met ruim 12,5 jaar kennis binnen de wereld van buitenspelen heeft OBB veel kennis opgedaan. Die we uiteraard graag met u willen delen! Met deze publicatie maken we inzichtelijk wat er zoal bij natuurlijk spelen komt kijken en welke rol u en OBB daarin kunnen spelen. Want de aanleg van speelnatuur is meer dan het neerleggen van boomstammen, het vraagt om een goed doordacht plan. Graag zenden we u de brochure toe of geven u mondeling uitleg over speelnatuur.

Beide publicaties zijn te bestellen via peter@obb-ingenieurs.nl of telefonisch (0570 - 61 60 05)

KENNIS ...

De speelruimtespecialisten van OBB vervullen een actieve rol in de kennisverrijking over speelruimte. Daarvoor zijn ze ook het komende halfjaar actief, altijd in samenwerking met een andere specialistische en enthousiaste partner.

Speelruimtebeleid

(i.s.m. Stichting Speelruimte)

Een tweedaagse cursus, zeer geschikt voor ambtenaren die betrokken zijn bij het (laten) opstellen en het uitvoeren van speelruimtebeleid. Deze cursus is inclusief overnachting en logies. Prijs op aanvraag.

In deze op de praktijk gerichte cursus komt ondermeer het volgende aan de orde:

- achtergronden en noodzakelijke kennis over spelen
- analyse bevolkingsgegevens, gebruik en speelwaarden
- bestaande formele- en informele speelvoorzieningen
- veiligheid, het kostenaspect naar onderhoud en beheer
- ontwikkelen van speelruimtebeleid in de eigen gemeente en ontwerp

Bouwen van natuurlijke speelaanleiding

(i.s.m. LKH boomverzorging)

Een praktische workshop over het bouwen van natuurlijke speelaanleidingen. Kortom: spelen en speelnatuur bouwen in de praktijk. Een echte buitendag waarbij met betrokken en belangstellenden een speelplek wordt gerealiseerd, bestaande uit ondermeer boomstammen (zie ook het artikeltje op de site www.obb-ingenieurs.nl en eerder verzorgde projecten).

OBB verzorgt de workshop, graag in samenwerking met gemeenten. Mocht u als deelnemer of als gastgemeente betrokken willen worden, dan graag reactie aan Johan@OBB-ingenieurs.nl

Aanbesteding/inkoop speelvoorzieningen

(i.s.m. Ripmeester Inkoopmanagement)

Komen tot een passende inkoop van speelvoorzieningen bij de realisatie van speelruimte is niet zo eenvoudig als het lijkt. Daarom werkt OBB samen met het bureau Ripmeester (www.Ripmeester.nl), opdat de aanbesteding zowel voldoet aan de nationale en Europese regelgeving en aan het gemeentelijk inkoopbeleid, als aan de wens de juiste variatie in speelvoorzieningen te krijgen tegen een scherpe prijs en de werkzaamheden conform contract uitgevoerd te krijgen.

Wat komt er aan bod? De verschillende keuzemogelijkheden van aanbestedingen, bestekken, selectie- en gunningscriteria en het beoordelen hiervan. Tevens worden diverse mogelijkheden besproken bij de aanschaf en het plaatsen van speelvoorzieningen door middel van een catalogus of een contract voor een langere periode voor vaste speeltoestellen met voldoende variatie en daarbij horende praktijkvoorbeelden. De cursus zal in drie versies gegeven worden: voor inkopers met weinig ervaring, voor inkopers met ruime ervaring en voor verkopers (waar let ik op voor een succesvolle aanbidding).

De cursus zal op een centrale plaats in het land georganiseerd worden. Inschrijven kan door een e-mail te zenden aan Johan@OBB-ingenieurs.nl

Management van speelgelegenheden

(samen met Keurmerkinstituut)

Een eendaagse cursus, zeer geschikt voor ambtenaren die het beheer/management van speelvoorzieningen in hun takenpakket hebben. De cursus is inclusief lunch en diner. Meer informatie www.keurmerk.nl. Prijs op aanvraag.

Meer informatie of voor een van de cursussen inschrijven, kan rechtstreeks bij Johan@OBB-ingenieurs.nl

LOPENDE PROJECTEN

Enkele van onze lopende en afgeronde projecten zijn in deze nieuwsbrief al aan bod gekomen. Bezoek onze site en zie waar we nog meer met spelen bezig zijn.

We zijn ondermeer actief in de volgende gemeenten:

- Waddinxveen: toezicht bij uitvoering
- Hillegom: evaluatie speelruimteplan
- Oegstgeest: participatie speelruimte
- Alphen a/d Rijn: ondersteuning aanbesteding
- Heerhugowaard: speelruimteplan
- Alkmaar: speelruimteplan
- Vroomshoop: ontwerp schoolplein Willibrordus
- Brummen: ontwerp 11 speelplekken, waarvan 4 'Natuurlijk spel'
- Meppel: speelruimteplan
- Medemblik: speelruimteplan

CONTACTGEGEVENS

OBB Ingenieursbureau

Postadres:
Postbus 805
7400 AV Deventer

Telefoon:
0570 - 61 60 05

E-mail:
info@obb-ingenieurs.nl

Internet:
www.obb-ingenieurs.nl

Bezoekadres:
Hanzeweg 43b, Deventer

OBB
Ingenieursbureau
specialisten in speelruimte